

Pleidleisiau a Thrafodion – Y Cyfarfod Llawn

Lleoliad y cyfarfod:

Y Siambr – Y Senedd

Dyddiad y cyfarfod:

Dydd Mercher, 26 Mehefin 2019

Amser y cyfarfod: 13.30

Gellir gwyllo'r cyfarfod ar [Senedd TV](#) yn:

<http://senedd.tv/cy/5669>

218

1 Dadl ar y cyd â Senedd Ieuenctid Cymru

Dechreuodd yr eitem am 13.30

Yn unol â Rheol Sefydlog 13.3, gwahoddodd y Llywydd, ar ôl ymgynghori â'r Pwyllgor Busnes, wyth Aelod o Senedd Ieuenctid Cymru i gymryd rhan yn nhrafodion y Cynulliad at ddibenion yr eitem hon ar y cyd. Roedd 31 Aelod o Senedd Ieuenctid Cymru hefyd yn y Siambr ar gyfer yr eitem.

NDM7100 [Elin Jones \(Ceredigion\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi y bydd gwaith Senedd Ieuenctid Cymru yn ystod ei thymor cyntaf yn canolbwyntio ar y materion a ganlyn:
 - a) iechyd meddwl a llesiant emosiynol;
 - b) sgiliau bywyd yn y cwricwlwm; ac
 - c) sbwriel a gwastraff plastig.
2. Yn cadarnhau ymrwymiad y Cynulliad i gefnogi'r gwaith y mae Aelodau Senedd Ieuenctid Cymru yn ymgymryd ag ef i ymgysylltu â phobl ifanc ledled Cymru.
3. Yn cytuno â'r datganiad ar y cyd sy'n amlinellu ymrwymiad y Cynulliad a Senedd Ieuenctid Cymru i weithio gyda'i gilydd ar ran pobl ifanc Cymru.

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

[Datganiad –Senedd Ieuencid Cymru a'r Cynulliad](#)

Yn unol â Rheol Sefydlog 11.15(ii), cynhaliwyd y bleidlais ar y cynnig o dan yr eitem hon ar ddiwedd y ddadl.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
48	0	0	48

Derbyniwyd y cynnig.

Am 14.15, cafodd y trafodion eu hatal dros dro am 15 munud. Cafodd y gloch ei chanu 5 munud cyn ailgynnull.

2 Cwestiynau i'r Gweinidog Cyllid a'r Trefnydd

Dechreuodd yr eitem am 14.30

Gofynnwyd y 7 cwestiwn cyntaf. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i'r Gweinidog ar ôl cwestiwn 2.

3 Cwestiynau i Weinidog y Gymraeg a Chysylltiadau Rhyngwladol

Dechreuodd yr eitem am 15.19

Gofynnwyd cwestiynau 1–6 ac 8–10. Tynnwyd cwestiwn 7 yn ôl. Cafodd cwestiynau 2, 8 a 9 eu hateb gan y Dirprwy Weinidog Diwylliant, Chwaraeon a Thwristiaeth. Gwahoddodd y Llywydd lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau i'r Gweinidog ar ôl cwestiwn 2.

4 Cwestiynau i Gomisiwn y Cynulliad

Dechreuodd yr eitem am 16.03

Gofynnwyd y ddau gwestiwn.

5 Cwestiynau Amserol

Dechreuodd yr eitem am 16.14

Gofyn i Weinidog yr Economi a Thrafnidiaeth

Russell George: (Sir Drefaldwyn): A wnaiff y Gweinidog roi'r wybodaeth ddiweddaraf am y cymorth y mae Llywodraeth Cymru wedi'i roi i gwmni adeiladu Jistcourt?

6 Datganiadau 90 Eiliad

Dechreuodd yr eitem am 16.26

Gwnaeth Dawn Bowden ddatganiad fel Hyrwyddwr Rhywogaethau ar gyfer y Llysywen Ewropeaidd.

Gwnaeth Vikki Howells ddatganiad yn coffáu 125 mlynedd ers Trychineb Glofa Albion (23Mehfin 1894)

Aelodaeth Pwyllgor

Dechreuodd yr eitem am 16.30

NDM7109 – [Elin Jones \(Ceredigion\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru, yn unol â Rheol Sefydlog 17.3, yn dileu Dawn Bowden (Llafur) fel aelod o'r Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol.

Derbyniwyd y cynnig yn unol â Rheol Sefydlog 12.36.

7 Dadl ar Adroddiad y Pwyllgor Cydraddoldeb, Llywodraeth Leol a Chymunedau: Amrywiaeth mewn Llywodraeth Leol

Dechreuodd yr eitem am 16.30

NDM7099 [John Griffiths \(Dwyrain Casnewydd\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

Yn nodi adroddiad y Pwyllgor Cydraddoldeb, Llywodraeth Leol a Chymunedau, 'Amrywiaeth ym maes Llywodraeth Leol', a [osodwyd](#) yn y Swyddfa Gyflwyno ar 4 Ebrill 2019.

Derbyniwyd y cynnig yn unol â Rheol Sefydlog 12.36.

8 Dadl Plaid Cymru – Y Sector Addysg Uwch

Dechreuodd yr eitem am 17.25

Gohiriwyd y bleidlais ar y cynnig a'r gwelliannau o dan yr eitem hon tan y Cyfnod Pleidleisio.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig heb ei ddiwygio:

NDM7101 [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi'r argyfwng ariannol difrifol sy'n wynebu sector addysg uwch Cymru, gyda chyhoeddi bod nifer sylweddol o swyddi wedi'u colli dros y deuddeg mis diwethaf ymysg pryderon am gynaliadwyedd ariannol sefydliadau unigol.
2. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i gomisiynu adolygiad brys o gynaliadwyedd ariannol sector prifysgolion Cymru.
3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i roi mandad penodol i CCAUC ymyrryd i atal methdaliad unrhyw sefydliad Addysg Uwch yng Nghymru yn y dyfodol agos, drwy gyfrwng benthyciad brys os oes angen.
4. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i sicrhau bod unrhyw arian cyhoeddus i brifysgol yng Nghymru yn amodol ar y ffaith na fyddai cyflog is-ganghellor yn ddim mwy na phum gwaith enillion canolrifol.
5. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i sicrhau digonolrwydd a thryloywder trefniadau goruchwylio a llywodraethu prifysgolion, yn enwedig mewn perthynas â gwariant arian cyhoeddus;
6. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i gyfarwyddo CCAUC, ac unrhyw gorff olynol, i weithio mewn partneriaeth â myfyrwyr a staff prifysgolion ar bob lefel o wneud penderfyniadau; a'i gwneud yn ofynnol i brifysgolion ystyried llais myfyrwyr a barn staff wrth wneud penderfyniadau staffio.

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
9	0	34	43

Gwrthodwyd y cynnig heb ei ddiwygio.

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 – [Rebecca Evans \(Gwyr\)](#)

Dileu'r cyfan a rhoi yn ei le:

1. Yn cydnabod:
 - a. bod Prifysgolion yng Nghymru a'r Deyrnas Unedig yn sefydliadau annibynnol ac ymreolaethol;
 - b. yr heriau ariannol sy'n wynebu'r sector Addysg Uwch ledled y Deyrnas Unedig, gan gynnwys Brexit a'r gwmp yn nifer y bobl ifanc 18 oed;
2. Yn croesawu:
 - a. bod Llywodraeth Cymru wedi cyflwyno'r system cefnogi myfyrwyr fwyaf hael yn y Deyrnas Unedig, a bod nifer y myfyrwyr rhan amser ac ôl-raddedig yng Nghymru wedi cynyddu'n sylweddol;
 - b. bod setliad teg a chynaliadwy wedi'i gyflwyno i brifysgolion Cymru a bod ymrwymiad i gynyddu cyllid CCAUC ym mhob blwyddyn ariannol am oes y Llywodraeth hon;
 - c. bod ymrwymiad ar draws y sector yng Nghymru i dalu'r cyflog byw go iawn i bob aelod o staff, bod mwy o dryloywder o ran adrodd ar gyflogau rheolwyr uwch, bod camau'n cael eu cymryd i fynd i'r afael â'r bwlch cyflog rhwng y rhywiau a bod y Cod Ymarfer ar Gyflogaeth Foesebol mewn Cadwyni Cyflenwi wedi ei fabwysiadu;
 - d. mai Cymru yw'r wlad sy'n perfformio orau yn y Deyrnas Unedig o ran bodlonrwydd myfyrwyr.
3. Yn nodi bod Llywodraeth Cymru wedi rhoi yng nghylch gwaith CCAUC y dylai weithio mewn partneriaeth â'r sector i gynyddu tryloywder o ran y defnydd o incwm o ffioedd a chryfhau llywodraethiant ac atebolrwydd.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 1:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
25	0	18	43

Derbyniwyd gwelliant 1.

[Gan fod gwelliant 1 wedi'i dderbyn, cafodd gwelliannau 2 a 3 eu dad-ddethol]

Gwelliant 4 – [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Ychwanegu pwynt newydd ar ddiwedd y cynnig:

Yn galw ar Lywodraeth Cymru i gyhoeddi'r wybodaeth am y sefyllfa ariannol y mae'n ei hystyried o ran y sector addysg uwch cyn cytuno ar ddyraniad cyllideb flynyddol y sector.

Cynhaliwyd pleidlais ar welliant 4:

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
18	0	25	43

Gwrthodwyd gwelliant 4.

Cynhaliwyd pleidlais ar y cynnig fel y'i diwygiwyd:

NDM7101 [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Dileu'r cyfan a rhoi yn ei le:

1. Yn cydnabod:
 - a. bod Prifysgolion yng Nghymru a'r Deyrnas Unedig yn sefydliadau annibynnol ac ymreolaethol;
 - b. yr heriau ariannol sy'n wynebu'r sector Addysg Uwch ledled y Deyrnas Unedig, gan gynnwys Brexit a'r gwmp yn nifer y bobl ifanc 18 oed;
2. Yn croesawu:
 - a. bod Llywodraeth Cymru wedi cyflwyno'r system cefnogi myfyrwyr fwyaf hael yn y Deyrnas Unedig, a bod nifer y myfyrwyr rhan amser ac ôl-raddedig yng Nghymru wedi cynyddu'n sylweddol;
 - b. bod setliad teg a chynaliadwy wedi'i gyflwyno i brifysgolion Cymru a bod ymrwymiad i gynyddu cyllid CCAUC ym mhob blwyddyn ariannol am oes y Llywodraeth hon;

- c. bod ymrwymiad ar draws y sector yng Nghymru i dalu'r cyflog byw go iawn i bob aelod o staff, bod mwy o dryloywder o ran adrodd ar gyflogau rheolwyr uwch, bod camau'n cael eu cymryd i fynd i'r afael â'r bwlch cyflog rhwng y rhywiau a bod y Cod Ymarfer ar Gyflogaeth Foesebol mewn Cadwyni Cyflenwi wedi ei fabwysiadu;
- d. mai Cymru yw'r wlad sy'n perfformio orau yn y Deyrnas Unedig o ran bodlonrwydd myfyrwyr.
3. Yn nodi bod Llywodraeth Cymru wedi rhoi yng nghylch gwaith CCAUC y dylai weithio mewn partneriaeth â'r sector i gynyddu tryloywder o ran y defnydd o incwm o ffioedd a chryfhau llywodraethiant ac atebolrwydd.

[Cod Ymarfer Cyflogaeth Foesebol mewn Cadwyni Cyflenwi](#)

O blaid	Ymatal	Yn erbyn	Cyfanswm
25	0	19	44

Derbyniwyd y cynnig fel y'i diwygiwyd.

9 Cyfnod pleidleisio

Dechreuodd yr eitem am 18.21

10 Dadl Fer – Ni chyflwynwyd cynnig

Ni chyflwynwyd cynnig.

Cynnig i Atal Rheolau Sefydlog Dros Dro (5 munud)

Dechreuodd yr eitem am 18.23

NNDM7103 – [Elin Jones \(Ceredigion\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru, yn unol â Rheolau Sefydlog 33.6 a 33.8:

Yn atal y rhan honno o Reol Sefydlog 11.16 sy'n ei gwneud yn ofynnol bod y cyhoeddiad wythnosol o dan Reol Sefydlog 11.11 yn darparu'r amserlen ar gyfer busnes yn y Cyfarfod Llawn yr wythnos ganlynol, er mwyn caniatáu i Ddadl Fer Dawn Bowden gael ei hystyried yn y Cyfarfod Llawn ddydd Mercher, 26 Mehefin 2019.

Derbyniwyd y cynnig yn unol â Rheol Sefydlog 12.36.

11 Dadl Fer

Dechreuodd yr eitem am 18.23

NNDM7098 – [Dawn Bowden \(Merthyr Tydfil and Rhymney\)](#)

Amser i sefydlu hawl gyfreithiol i dai digonol yng Nghymru.

Gwneud ymrwymiad cenedlaethol i'r egwyddor sylfaenol y dylai pob un ohonom gael hawl ddynol, wedi'i hategu gan gyfraith, i gael gafael ar dai digonol a chynaliadwy.

Daeth y cyfarfod i ben am 18.47

Cynhelir Cyfarfod Llawn nesaf y Cynulliad am 13.30, Dydd Mawrth, 2 Gorffennaf 2019